PRINCIPEVERZOEK

Drijvend zonnepark, Oldeholtwolde

Gemeente Weststellingwerf

OPDRACHTGEVER:
Hydronex B.V.

PROJECTNUMMER:
21032253

DATUM:
14 juli 2025

Bezoekadres
Kroezenhoek 8
7683 PM Den Ham

Postadres
Postbus 12
7683 ZG Den Ham

T +31 (0) 546 67 88 88
E info@roelofsgroep.nl

Tevens vestigingen in
Alblasserdam
Arnhem
Sneek
Stadskanaal
Steenwijk
Veenendaal
Weesp

CONCEPT

PROJECTGEGEVENS:

Naam:	Principeverzoek Drijvend Zonnepark Weststellingwerf
Nummer:	21032253
Documentnr:	R01-C04-21032253-AOR
Status:	Concept
Datum:	14 juli 2025
Auteur:	A.J.T. den Otter, S.P. von der Linden, D. ter Braak

OPDRACHTGEVER:

Hydronex B.V.
Lindehof 12
8332 VD Steenwijk

AUTORISATIE

Naam: M. Sprong
Handtekening:

Datum: 14-7-2025

INHOUD

Aanleiding en Doel 3
Aanleiding 3
Ligging plangebied 3
Omgevingsplan 4
Leeswijzer 4
2 Beoogde Ontwikkeling 5
toekomstige situatie 5
Landschappelijke inpassing 6
Zandwinning en zonnepark 8
2.1.1 Exploitatie Zandwinning bij Mildam 8
2.1.2 Mogelijke ontwikkeling energiehub 8
2.1.3 Netaansluiting 8
2.1.4 Einde exploitatie zonnepark 9
3 Beleid en regelgeving 10
3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 10
3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking 11
Provinciaal beleid 11
3.1.3 Omgevingsvisie provincie Fryslân 'De romte diele' 11
3.1.4 Energieprogramma Fryslân 2022-2025 13
3.1.5 Omgevingsverordening provincie Fryslân 14
Gemeentelijk beleid 16
3.1.6 Omgevingsvisie Weststellingwerf 16
4 Omgevingsaspecten 18
benodigde omgevingsonderzoeken 18
5 Conclusie 21
verzoek tot een positief principebesluit 21
planologische procedure 21
6 Bijlagen 23

CONCEPT

AANLEIDING EN DOEL

AANLEIDING

In het noorden van de kern Oldeholtwolde, in het buitengebied van gemeente Weststellingwerf, is de Zandwinning bij Mildam gelegen. Het voornemen bestaat nu om op de zandwinplas een drijvend zonnepark te realiseren met een oppervlakte van circa 15 hectare. De Zandwinning bij Mildam is voornemens de opgewekte energie van het zonnepark aan het net te leveren. Ook worden de mogelijkheden onderzocht om deze stroom 'achter de meter' aan een nog te ontwikkelen energiehub te leveren. Het zonnepark levert een belangrijke bijdrage aan de RES-doelstelling van regio Friesland, die streeft naar het opwekken van tenminste 3 TWh aan duurzame elektriciteit op land in 2030[1]. De gemeente Weststellingwerf heeft de ambitie om in 2050 volledig energieneutraal te zijn, en noemt in haar Omgevingsvisie zonneparken als mogelijke maatregel hiervoor[2].

Het beoogde drijvende zonnepark past niet binnen de functie die het plangebied heeft op basis van het (tijdelijk) omgevingsplan van gemeente Weststellingwerf. Om de beoogde ontwikkeling planologisch-juridisch mogelijk te maken, dient het omgevingsplan te worden gewijzigd of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) te worden aangevraagd, waarmee van het omgevingsplan kan worden afgeweken. In voorliggend principeverzoek lichten wij het initiatief nader toe, toetsen we aan relevant beleid en onderbouwen we dat met dit plan sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Wij verzoeken het bevoegd gezag om een besluit te nemen op dit verzoek.

LIGGING PLANGEBIED

Het projectgebied is gelegen in Oldeholtwolde, ten noorden van Wolvega en ten zuidoosten van Heerenveen, in het buitengebied van de gemeente Weststellingwerf. Het plangebied omvat (gedeeltelijk) de percelen kadastraal bekend gemeente Wolvega, sectie K, nummers 3, 10, 56, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 661, 747, 749, 750, 781, 799, 802, 834, 835 en 836. Navolgende afbeelding toont de ligging van het plangebied.

Figuur 1: ligging van het plangebied (geel omlijnd).

[1] https://frieseenergietafel.nl/opwek-duurzame-elektriciteit/res
[2] https://www.weststellingwerf.nl/omgevingsvisie

Gezien de ligging van het plangebied in het buitengebied van gemeente Westellingwerf, wordt de omgeving van de locatie hoofdzakelijk gekenmerkt door agrarische percelen. De locatie wordt in het noorden begrensd door de Tjonger of Kuinder. Op circa 200 meter ten zuiden van de zandwinplas bevindt zich de Stelweg, terwijl de snelweg A32 op ongeveer 800 meter ten westen van het plangebied is gelegen.

OMGEVINGSPLAN

Op basis van het 'Bestemmingsplan Buitengebied 2014' (vastgesteld op 22 september 2016), welke onderdeel uitmaakt van het (tijdelijk) omgevingsplan van gemeente Weststellingwerf, kent onderhavig plangebied de enkelbestemming 'Bedrijf – Zandwinning', de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie' en 'Leiding – Gas' en voor een klein gedeelte de gebiedsaanduiding 'veiligheidszone – leiding'. Onderstaande afbeelding toont een uitsnede uit het bestemmingsplan.

Figuur 2: uitsnede uit het bestemmingsplan. De zandwinplas is aangeduid.

De voor 'Bedrijf - Zandwinning' aangewezen gronden zijn bestemd voor de winning van zand en het tijdelijk bergen van overtollig boezemwater alsmede parkeer-, groen-, nuts- en verkeersvoorzieningen. Omdat onderhavig planvoornemen voorziet in de vestiging van een drijvend zonnepark binnen de benoemde bestemming, is sprake van strijd met het (tijdelijk) omgevingsplan van de gemeente Weststellingwerf.

Met voorliggend document verzoeken wij gemeente Westellingwerf om medewerking te verlenen aan een ruimtelijke procedure waarmee van het (tijdelijk) omgevingsplan wordt afgeweken ten behoeve van de realisatie van een drijvend zonnepark. Met voorliggend initiatief is sprake van een concreet en voldoende afgebakend plan. Voor wat betreft de ruimtelijke procedure kan daarom volgens ons gebruik worden gemaakt van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

LEESWIJZER

Het principeverzoek bestaat uit vijf hoofdstukken. Na het voorliggende eerste hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 het plan nader toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt het plan getoetst aan relevant beleid. Hoofdstuk 4 gaat in op de invloed van het initiatief op de fysieke leefomgeving en behandelt daarbij alle relevante omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 bevat de conclusie ten aanzien van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) en geeft een overzicht van de benodigde omgevingsonderzoeken, eventuele belemmeringen en de te doorlopen planologische vervolgstappen.

2 BEOOGDE ONTWIKKELING

TOEKOMSTIGE SITUATIE

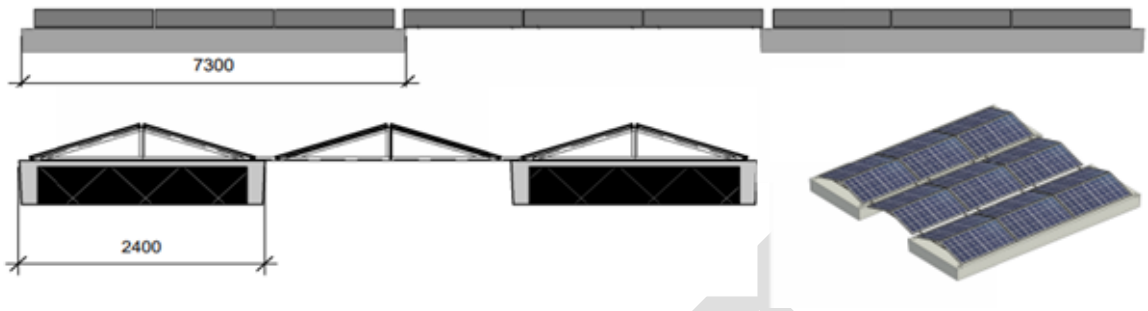
Het voornemen bestaat om op de zandwinplas Oldeholtwolde een drijvend zonnepark van circa 15 hectare te realiseren. Het is relevant om te vermelden dat de zandwinning op de locatie nog niet is afgerond: het betreft een zogeheten 'actieve zandwinning'. In het westelijke deel van de zandwinplas vindt nog altijd zandwinning plaats, wat ertoe leidt dat de oppervlakte van de plas de komende jaren toeneemt. Hiertoe dient het zonnepark zodanig op de zandwinplas te worden gepositioneerd dat de zandwinning gedurende de exploitatieperiode van het zonnepark zo min mogelijk wordt verstoord. Navolgende afbeelding toont de mogelijke situering van het beoogde zonnepark.

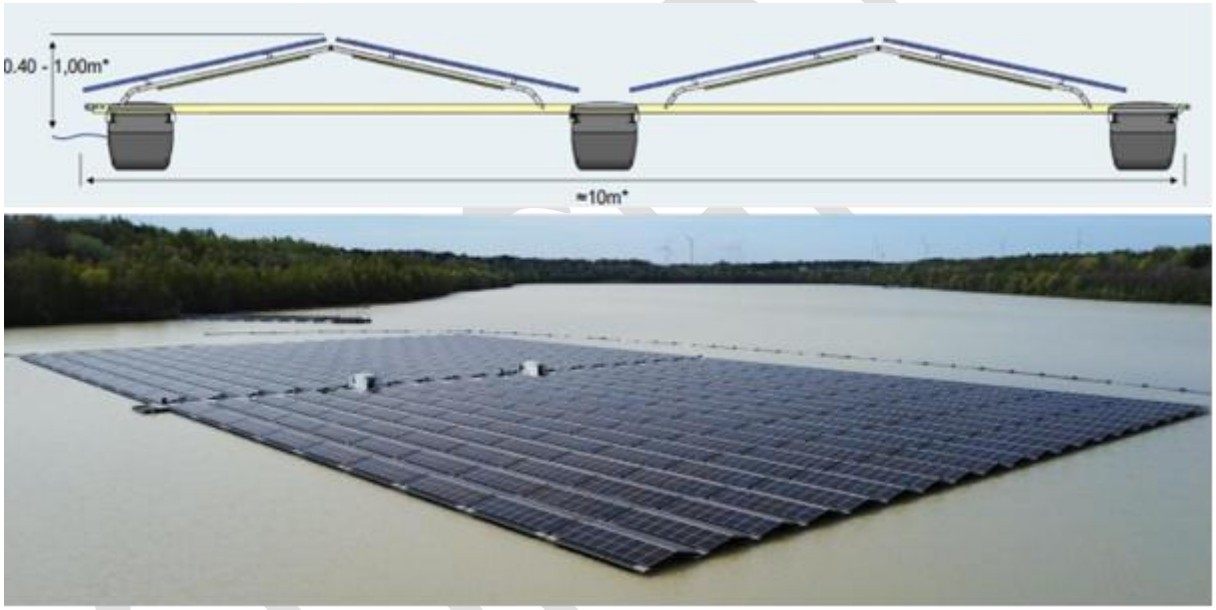
Figuur 3: het beoogde zoekgebied (lichtblauw) en ter indicatie de mogelijke situering van een zonnepark (donkerblauw).

Het zonnepark wordt gerealiseerd op een drijvend systeem, waarbij gebruik wordt gemaakt van een modulaire draagconstructie. Afhankelijk van de uiteindelijke keuze kan dit bestaan uit een netwerk van betonnen pontons of uit grotere gekoppelde drijvende modules van hoogwaardig polyethyleen. In totaal zullen circa 52.000 zonnepanelen worden geïnstalleerd, goed voor een opgesteld vermogen van ongeveer 30 MWp. De panelen laten circa 20-25% van het daglicht door, wat gunstig is voor de waterkwaliteit en het onderwaterleven, en hebben een lange levensduur met minimaal onderhoud. De drijvende constructie zal stevig worden verankerd aan de waterbodem óf de oever, waarbij rekening wordt gehouden met de wisselende waterstanden en de beschermingszone van de kering. Door de natuurlijke koeling van het water onder de panelen wordt het rendement van de zonnepanelen verbeterd. De exacte opbouw en indeling van het systeem, inclusief de positionering van omvormers en transformatoren, wordt afgestemd op de uiteindelijke technische keuze. Waar nodig kunnen aanvullende voorzieningen, zoals golfbrekers,

worden toegepast om de stabiliteit en duurzaamheid van het systeem te waarborgen. Navolgende afbeeldingen tonen een impressie van een betonnen constructie (figuur 4) en een draagconstructie bestaande uit hoogwaardig polyethyleen (figuur 5).

Figuur 4: technische constructie en aanzicht van het beoogde zonnepark (betonnen constructie).

Figuur 5: technische constructie en aanzicht van het beoogde zonnepark (hoogwaardig polyethyleen).

Figuur 3 toont hoe het drijvende zonnepark binnen het zoekgebied kan worden aangelegd. De definitieve indeling wordt later vastgesteld. Voor nu wordt, als een soort maximale benutting van het zoekgebied, uitgegaan van een zo optimaal mogelijke invulling. Flexibiliteit met betrekking tot de indeling, het te gebruiken systeem, de oriëntatie van de panelen en het precieze materiaal is van groot belang omdat de markt zich nog steeds ontwikkelt. In de beoogde planning wordt het zonnepark in 2029 gerealiseerd. Er moet ruimte blijven om innovaties die in tussenliggende periode worden bedacht mee te nemen in het uiteindelijke ontwerp.

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Onderhavige planlocatie is gelegen ten noorden van de kern Oldeholtwolde, in het landelijk gebied van gemeente Weststellingwerf. De directe omgeving van de zandwinlocatie wordt hoofdzakelijk gekenmerkt door agrarische bestemmingen, die worden ingevuld door agrarisch bedrijven en bijbehorende (bedrijfs)woningen. Tevens is ten oosten van de zandwinplas camping De Geele Bosch gesitueerd.

Ter versterking van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit wordt, in samenhang met de ontwikkeling van het drijvend zonnepark, een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Dit plan richt zich op een esthetische en ecologische opwaardering van het gebied, met expliciete aandacht voor de kern- en beschermingszone van de waterkering. In nauwe afstemming met het waterschap worden de mogelijkheden en beperkingen voor landschappelijke inpassing met betrekking tot de waterkering in kaart gebracht. De inpassingsmaatregelen zullen aansluiten bij de landschappelijke kwaliteiten van het Tjonger beekdallandschap waarbinnen de planlocatie is gelegen (zie figuur 6). Het beekdallandschap is hier relatief open met hooi- en rietlanden. De kavel- en slotenstructuur is hoofdzakelijk haaks op de Tjonger gepositioneerd. Erfbeplanting, laanbomen langs (hoofd)wegen en enkele bosschages doorbreken de openheid.

Er wordt gekeken naar de bijvoorbeeld mogelijkheden rondom het aanplanten van kruidengrasmengsels langs de oever/grondwal en de mogelijkheden om de biodiversiteit te versterken. Omwonenden worden gevraagd mee te denken over mogelijke interventies rondom de landschappelijke inpassing. Bijvoorbeeld de aanplant van groen of het nemen van maatregelen om de belevingswaarde te versterken. Dankzij de bestaande omliggende grondwal blijft de visuele impact van het zonnepark op het landschap naar verwachting beperkt. Hierdoor zal de invloed van het zonnepark op de landschappelijke kwaliteit beperkt zijn.

Figuur 6: Kwaliteitenkaart omgevingsvisie Weststellingwerf

ZANDWINNING EN ZONNEPARK

2.1.1 Exploitatie Zandwinning bij Mildam

De Zandwinning bij Mildam zal naar verwachting nog 25 tot 30 jaar actief blijven. Het zonnepark wordt eveneens voor een vergelijkbare periode geëxploiteerd. Bij de positionering van het zonnepark wordt daarom nadrukkelijk rekening gehouden met de voortzetting van de zandwinning.

Het zonnepark wordt in één keer gerealiseerd op een oppervlakte van circa 15 hectare, aan de westzijde van de plas. Na ongeveer 15 jaar wordt het zonnepark eenmalig verplaatst naar de oostzijde, zodat de zandwinning in beide delen van de plas volledig kan worden benut. De exacte positionering en het moment van verplaatsing worden in overleg met Zandwinning bij Mildam nader afgestemd, met als doel een optimale ruimtelijke en functionele inpassing.

2.1.2 Mogelijke ontwikkeling energiehub

Met een coalitie van partijen gaat Roelofs aan de slag met transformatie van de bestaande zandwinplas bij Oldeholtwolde en de omliggende gronden tot een innovatief energielandschap. Dit energielandschap biedt een toekomstgerichte bijdrage aan het energievraagstuk en de energieproblematiek in de regio Heerenveen-Zuid en fungeert tegelijkertijd als duurzame energie- en laadinfrastructuurhub voor de omgeving. Het beoogde landschap bestaat uit groene energieopwekking via een drijvend zonnepark op de zandwinplas en een energiehub. De energiehub omvat een duurzame mobiliteithub met een laadplein langs de N380 en een energieopslag met mogelijk batterijsystemen voor een stabiele en flexibele energielevering. Onderdeel van de plannen is ook om een waterstofproductielocatie te ontwikkelen en de geproduceerde groene waterstof direct aan het tankstation af te zetten.

Dit traject voor de realisatie van de energiehub verloopt parallel aan de realisatie van het zonnepark zoals beschreven in het voorliggende principeverzoek. De voortgang of uitkomst van de energiehubstudie is niet bepalend voor de waarde en het functionele belang van het zonnepark, dat op zichzelf een substantiële bijdrage levert aan de regionale energietransitie.

2.1.3 Netaansluiting

Het zonnepark wekt naar verwachting circa 30 MWp aan duurzame energie op. De opgewekte stroom wordt vanaf 2029 aan het elektriciteitsnet geleverd. Via het haalbaarheidsonderzoek naar de energiehub wordt onderzocht of een (substantieel) deel van de opgewekte groene stroom ‘achter de meter’ kan worden benut ten behoeve van een laadplein. Ook wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om groene waterstof te produceren.

Voor de netontsluiting wordt een nieuwe aansluiting gerealiseerd via een inkoopstation ten noordwesten van het zanddepot. Vanuit dit punt wordt een nog aan te leggen kabeltracé aangelegd richting de bestaande netaansluiting bij Thialf aan de Pim Mulierlaan. Via deze infrastructuur kan stroom worden terug geleverd aan het net.

Over de netinpassing is afstemming geweest met Liander. Liander geeft aan dat er een transportbeperking geldt tot na uitbreiding van het TenneT-net (2029, mogelijk eerder afhankelijk van onderzoek congestiemanagement door TenneT en/of (deel)oplossingen van TenneT.

CONCEPT

2.1.4 Einde exploitatie zonnepark

Aan het einde van de exploitatieperiode van 25 tot 30 jaar produceert het zonnepark naar verwachting nog duurzame zonnestroom, waardoor het wenselijk is in overleg met de gemeente te onderzoeken of verlenging of vernieuwing van de vergunning tot de mogelijkheden behoort. Indien verlenging niet aan de orde is, wordt het zonnepark inclusief onderconstructie verwijderd en wordt het terrein teruggebracht in de oorspronkelijke staat, conform de voorwaarden van de (beoogde) tijdelijke vergunning.

Voor de verwerking van de zonnepanelen wordt aangesloten bij de wettelijke verplichting voor fabrikanten om een verwijderingsbijdrage te leveren aan Stichting OPEN. Deze stichting coördineert de inzameling en recycling van afgedankte zonnepanelen via gespecialiseerde verwerkers, met als doel het terugwinnen van waardevolle grondstoffen. Het merendeel van de gebruikte materialen is inmiddels goed recyclebaar; naar verwachting zal dit over 25 tot 30 jaar alleen maar verder zijn toegenomen. De precieze afspraken hierover worden nader uitgewerkt en opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing.

CONCEPT

3 BELEID EN REGELGEVING

Onderhavig hoofdstuk presenteert het relevante rijks-, provinciale, regionale en gemeentelijke beleid en toetst dit aan het initiatief. Daarbij wordt beoordeeld of de ontwikkeling binnen dit beleid past en welke eventuele ontwikkelkaders van toepassing zijn op het planvoornemen.

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft weer voor welke uitdagingen we staan, wat daarbij de nationale belangen zijn, welke keuzes we maken en welke richting we meegeven aan decentrale keuzes. Die keuzes hangen samen met de toekomstbeelden van de fysieke leefomgeving, de maatschappelijke opgaven en economische kansen die daarbij horen. Met de Nationale Omgevingsvisie geeft het Rijk een langetermijnvisie om grote opgaven aan te pakken, Nederland mooier en sterker te maken en daarbij voort te bouwen op het bestaande landschap en de (historische) steden.

In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) wordt gesteld dat Nederland streeft naar vrijwel volledige klimaatneutraliteit in 2050, en dat de ambitie is om in datzelfde jaar een circulaire economie van 100 procent te hebben gerealiseerd.

Het Nationaal Programma RES (Regionale Energie Strategie) fungeert als een platform voor onderlinge samenwerking, vergelijken, leren en uitdagen. De energietransitie kan dienen als een hefboom voor kwaliteitsverbeteringen op zowel ruimtelijk, ecologisch, economisch als sociaal gebied. Zonneparken kunnen bijvoorbeeld economische dragers worden voor het landelijke gebied. Het is echter gewenst dat zonneparken zorgvuldig worden ingepast in het landschap om mogelijke negatieve effecten op de omgeving te minimaliseren. Volgens de afwegingprincipes van de NOVI ligt de voorkeur bij zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen, gevolgd door onbenutte terreinen in bebouwd gebied. Om te voldoen aan de gestelde energiedoelen, is het soms noodzakelijk om locaties in het landelijk gebied te benutten, waarbij de voorkeur uitgaat naar gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties of bermen van spoor- en autowegen.

Centraal bij de afweging van belangen is een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel bovengronds als ondergronds. Dit wordt aangeduid als 'omgevingsinclusief' beleid. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) maakt hierbij onderscheid tussen drie afwegingsprincipes: 1) Combinaties van functies hebben voorrang op enkelvoudige functies, 2) De kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal, en 3) Afwentelen wordt voorkomen.

<u>Toets</u>

Voorliggend plan draagt door de opwek van elektriciteit uit zonne-energie bij aan het doel om in 2050 geheel klimaatneutraal te zijn. Aangezien het beoogde zonnepark wordt voorzien op een bestaande zandwinplas, is er sprake van meervoudig ruimtegebruik of zoals aangehaald in de NOVI: 'de combinaties van functies'. Hiermee worden gronden met als primaire functie landbouw of natuur ontzien van een dergelijke ontwikkeling. Tot slot draagt een zorgvuldige landschappelijke inpassing, welke binnen de formele ruimtelijke procedure wordt aangeleverd, bij aan de ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het landschap.

CONCEPT

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

De Ladder voor duurzame verstedelijking is een instrument dat stuurt op efficiënt ruimtegebruik. Wanneer nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt moet het bevoegd gezag voldoen aan een motiveringsvereiste. Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling hangt af van de aard en omvang van die ontwikkeling.

Toets

Onderhavig planvoornemen betreft de realisatie van een drijvend zonnepark op een bestaande zandwinplas. Gezien de aard en omvang van de ontwikkeling kan dit niet worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling. Het zonnepark wordt uitsluitend gebruikt voor energieopwekking, heeft geen verkeer- en publieksaantrekkende werking en wordt gerealiseerd op een bestaande zandwinplas, waardoor er geen nieuw ruimtebeslag ontstaat en er sprake is van efficiënt ruimtegebruik. Jurisprudentie van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2019:178) bevestigt dat de ontwikkeling van een zonnepark niet aan te merken is als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Derhalve is het niet noodzakelijk om de ladder voor duurzame verstedelijking te doorlopen.

PROVINCIAAL BELEID

3.1.3 Omgevingsvisie provincie Fryslân 'De romte diele'

Op 23 september 2020 hebben Provinciale Staten van Fryslân de Omgevingsvisie De Romte Diele vastgesteld. Deze visie vormt het strategisch kader voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Friesland en schetst hoe de provincie zich de komende jaren ruimtelijk, economisch en ecologisch wil ontwikkelen. De visie bindt de provincie als organisatie en bevat negen leidende principes voor het provinciale handelen, bestaande uit vier inhoudelijke en vijf samenwerkingsprincipes. Deze principes bieden houvast bij het maken van keuzes en worden altijd in onderlinge samenhang toegepast. De 4 inhoudelijke principes luiden als volgt:

1. **Zuinig ruimtegebruik**. De Friese ruimte doelmatig benutten, onder andere door verschillende vormen van ruimtegebruik te combineren.
2. **Omgevingskwaliteit als ontwerpbasis.** Nieuwe ontwikkelingen bouwen voort op bestaande omgevingskwaliteiten. Aandacht voor eigenheid en identiteit.
3. **Koppelen van ambities.** Plannen en projecten dragen bij aan meerdere ambities. Dit kan door opgaven met elkaar te verweven, slimme combinaties te maken en koppelkansen te benutten.
4. **Gezondheid en veilig**. We nemen gezondheid en veiligheid mee in plannen en zoeken actief hoe we kunnen bijdragen aan een gezonde, prettige leefomgeving. De milieukwaliteit moet minimaal aan de wettelijke normen voldoen.

De Omgevingsvisie van de provincie Friesland kent meerdere opgaven, waarbij de energietransitie een van de meest cruciale uitdagingen vormt en als opgave 2 in de omgevingsvisie is opgenomen. Hieruit blijkt dat het tempo van de energietransitie moet aansluiten bij de provinciale Beleidsbrief Duurzame Energie 2017, het nationale Klimaatakkoord en het Klimaatakkoord van Parijs (2015). Tot de belangrijkste doelstellingen behoren een volledige onafhankelijkheid van fossiele brandstoffen in 2050 en een CO_2-reductie van 49% in 2030 ten opzichte van 1990. Daarnaast dient de resterende energiebehoefte geleidelijk duurzaam te worden opgewekt, waarbij wordt gestreefd naar 33% duurzame energieproductie in 2030 en volledige duurzame opwekking in 2050.

CONCEPT

De provincie Fryslân heeft een Contourenschets vastgesteld als eerste stap richting een nieuwe Provinciale Omgevingsvisie (POVI), die medio 2026 wordt gepresenteerd. De komende periode wordt gewerkt aan een ontwerpvisie, waarbij inwoners, gemeenten en andere partijen actief worden betrokken in een participatieproces. De schets richt zich op drie grote ontwikkelingen, waarvan de overgang naar een fossielvrije en circulaire samenleving wederom een belangrijk punt is.

Belangrijk is dat het karakter van het Friese landschap behouden blijft. De provincie richt zich daarom primair op de realisatie van duurzame energieopwekking, met een minimale impact op het landschap en zo weinig mogelijk overlast voor inwoners en natuur.

Bij de inzet van zonne-energie geldt als uitgangspunt dat zonnepanelen in de eerste plaats op daken en gevels van gebouwen worden geplaatst. Dit bevordert functievermenging en beperkt de impact op de identiteit en kenmerken van een gebied, aangezien de plaatsing binnen het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt. Indien dak- en gevelruimte onvoldoende beschikbaar is, hebben onbenutte terreinen binnen het bestaand stedelijk gebied de voorkeur.

Om de energiedoelen te behalen, kan het noodzakelijk zijn ook locaties in het landelijk gebied in te zetten. In dat geval gaat de voorkeur uit naar slimme combinaties van functies. Hoewel natuur- en landbouwgebieden niet volledig worden uitgesloten, ligt de voorkeur bij terreinen met een andere primaire functie, zoals waterzuiveringsinstallaties, voormalige afvalstortplaatsen, binnenwateren, en gronden in beheer van provincie of rijksoverheid. Waar mogelijk worden ook bermen langs spoor- en autowegen benut.

<u>Toets</u>
Onderhavig planvoornemen voorziet in de realisatie van een drijvend zonnepark op de zandwinplas Oldeholtwolde, waarmee wordt bijgedragen aan de klimaatambities van de provincie Friesland. Een zonnepark van dergelijke omvang vereist een groot aaneengesloten oppervlak, wat moeilijk te realiseren is op bestaande bebouwing vanwege de versnipperde structuur van daken en beperkingen omtrent draagkracht, schaduwval en technische installaties. Door het zonnepark op de zandwinplas te plaatsen, kan optimaal gebruik worden gemaakt van de ruimte, kunnen de panelen in een ideale opstelling worden geplaatst voor maximale energieopbrengst, en kunnen schaalvoordelen worden gerealiseerd bij aanleg en onderhoud. Hierbij is er sprake van meervoudig ruimtegebruik, waarbij de zandwinplas zijn bestaande functie behoudt en tegelijkertijd ruimte biedt voor de opwekking van duurzame energie.

Bovendien wordt de opgewekte energie ingezet voor de verduurzaming van de zandwinning. Dit vereist een korte afstand tussen de locatie van energieopwekking en de zandwinning, wat een logische koppeling vormt met de zandwinplas. Het plaatsen van een zonnepark met een oppervlakte van 15 hectare, op bestaande bebouwing of binnen het bestaand stedelijk gebied is derhalve in alle redelijkheid niet mogelijk.

Gezien de ligging van het plangebied heeft het drijvend zonnepark ruimtelijk gezien weinig impact. Binnen de formele ruimtelijke procedure wordt een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, waarmee het zonnepark zorgvuldig in de omgeving wordt ingepast.

De bovenstaande toetsing in overweging genomen wordt met voorliggend plan aangesloten bij de omgevingsvisie van de provincie Friesland.

CONCEPT

3.1.4 Energieprogramma Fryslân 2022-2025

Op 29 maart 2022 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân het Energieprogramma 2022–2025 vastgesteld. Het Energieprogramma is een programma onder de provinciale Omgevingsvisie 'de Romte Diele' en geeft uitwerking aan de opgave '*Fryslân zet de energietransitie met kracht voort*'. In het programma wordt uiteengezet op welke wijze de provincie de komende jaren invulling geeft aan de energietransitie, in aansluiting op de nationale klimaatdoelstellingen en de provinciale ambities. Centrale thema's zijn energiebesparing, de opwekking van duurzame energie en het bevorderen van een rechtvaardige en inclusieve energietransitie voor alle inwoners van de provincie Friesland.

Het Energieprogramma 2022-2025 bestaat uit vijf programmalijnen:

- Programmalijn 1: energie in de Mienskip; 'we stimuleren en faciliteren inwoners en lokale initiatieven'.
- Programmalijn 2: energiebesparing; 'we zetten in op een Fries plan voor energiebesparing'.
- Programmalijn 3: opwek hernieuwbare energie; 'we stimuleren de opwek van energie uit duurzame bronnen'.
- Programmalijn 4: warmtetransitie; 'We bereiden ons voor op de warmtetransitie, met bijzondere aandacht'.
- Programmalijn 5: energie infrastructuur; 'Samen met de netbeheerders werken we aan een robuust energienetwerk.'

Uit het Energieprogramma blijkt dat de provincie Friesland, in lijn met de Omgevingsvisie, streeft naar het duurzaam opwekken van 33% van de Friese energie in 2030. Om deze doelstelling te bereiken, zet de provincie in op het realiseren van minimaal 3 TWh aan grootschalige hernieuwbare elektriciteit en onderzoekt zij op welke wijze groen gas kan bijdragen aan de energietransitie. Voor 2025 geldt een tussendoel van 25% duurzame opwek. In 2050 wil de provincie volledig onafhankelijk zijn van fossiele energiebronnen.

Bij de verduurzaming van elektriciteit en gas vervult de provincie verschillende rollen. Binnen de Regionale Energiestrategie (RES) is de ambitie opgenomen om, naast de reeds vergunde 2,5 TWh, aanvullend 0,5 TWh aan grootschalige zonprojecten te realiseren. Het aanwijzen van geschikte locaties voor zonneparken ligt primair bij gemeenten, conform de afspraken binnen de RES.

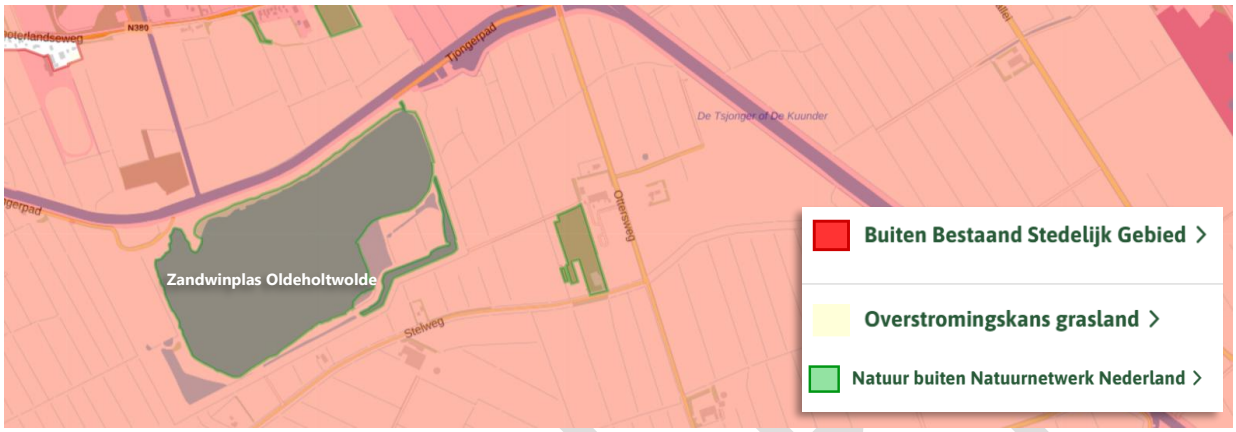
<u>Toets</u>

Onderhavig planvoornemen voorziet in de realisatie van een drijvend zonnepark op de zandwinplas Oldeholtwolde, waarmee wordt bijgedragen aan de klimaatambities van de provincie Friesland. Het stimuleren van hernieuwbare energieopwekking is een van de programmalijnen binnen het Energieprogramma. Dit initiatief levert een concrete bijdrage aan de daarin geformuleerde doelstellingen.

CONCEPT

3.1.5 Omgevingsverordening provincie Fryslân

Op 27 mei 2025 is de meest recente versie van de Omgevingsverordening provincie Fryslân in werking getreden. Op basis van de omgevingsverordening bevindt de planlocatie zich binnen de gebiedsaanduidingen 'Buiten Bestaand Stedelijk Gebied', 'Natuur buiten Natuurnetwerk Nederland' en 'Overstromingskans grasland'. Navolgende afbeelding toont een uitsnede uit de kaart behorende bij de omgevingsverordening.

Figuur 7: uitsnede uit de provinciale omgevingsverordening. Plangebied aangeduid als 'zandwinplas Oldeholtwolde.'

Regelgeving binnen de gebiedsaanduiding 'buiten het bestaand stedelijk gebied'

Artikelen 2.1, 2.2 en 2.4 van de omgevingsverordening bepalen dat wanneer een omgevingsplan voorziet in het mogelijk maken van een nieuwe functie of de uitbreiding van een bestaande functie buiten het bestaand stedelijk gebied, gemotiveerd wordt op welke wijze het plan rekening houdt met de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten (zoals beschreven in *Grutsk op 'e Romte*). Daarnaast bevat het plan een onderbouwing van de wijze waarop de omgevingskwaliteiten als ontwerpbasis zijn benut en wordt geborgd dat nieuwe of uitgebreide functies zorgvuldig worden gesitueerd en ingericht (artikel 2.1). Ook dient het plan bij te dragen aan één of meerdere opgaven voor de leefomgeving, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, werkgelegenheid of het versterken van de biodiversiteit (artikel 2.4). Indien sprake is van een ontwikkeling met mogelijk aanzienlijke effecten op de omgevingskwaliteiten, wordt tevens een ruimtelijk inrichtingsplan opgesteld met inzet van een omgevingstafel (artikel 2.2).

Artikel 2.3 van de omgevingsverordening bepaalt dat wanneer een omgevingsplan voorziet in het mogelijk maken van een nieuwe functie of de uitbreiding van een bestaande functie buiten het bestaand stedelijk gebied, het plan een onderbouwing bevat van het principe van zuinig- en meervoudig ruimtegebruik, waaruit tenminste blijkt:

a) dat de nieuwe functie voorziet in een behoefte;
b) dat het redelijkerwijs niet mogelijk is om gebruik te maken van een bestaand bouwperceel, en dat de mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik zijn afgewogen en indien mogelijk worden benut.

Regelgeving met betrekking tot zonneparken

Artikel 6.4 ('Zonneladder') bepaalt dat bij de toedeling van locaties voor opstellingen voor zonne-energie de zonneladder wordt toegepast. Deze ladder hanteert de volgende prioritering bij het selecteren van locaties:

a) daken en gevels;
b) gronden binnen het bestaand stedelijk gebied;
c) gronden met een andere primaire functie dan landbouw, zoals vuilstorten, nutsvoorzieningen, zandwinputten en infrastructuur;
d) landbouwgronden of natuurgebieden.

Artikel 6.5 ('Opstellingen voor zonne-energie en meervoudig ruimtegebruik') bepaalt dat voor gronden buiten het bestaand stedelijk gebied een omgevingsvergunning kan worden verleend voor de realisatie van een zonne-energieopstelling op een zandwinlocatie of voormalige zandwinlocatie, mits deze niet onderdeel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. In de vergunning moet worden geborgd dat het zonnepark gedurende maximaal 25 jaar in stand blijft. Na afloop van deze termijn wordt de oorspronkelijke situatie hersteld, of wordt een andere in de vergunning omschreven situatie gerealiseerd.

Regelgeving met betrekking tot de gebiedsaanduiding 'Natuur buiten Natuurnetwerk Nederland'

Tot slot bepaalt artikel 2.50 ('Ontwikkelingen in natuur buiten NNN') dat een ontwikkeling in een natuurgebied buiten het Natuurnetwerk Nederland kan worden toegestaan, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a) sprake is van een noodzakelijke ruimtelijke ingreep van openbaar belang;
b) de natuurwaarden worden zorgvuldig afgewogen ten opzichte van de ruimtelijke ingreep;
c) en mitigerende maatregelen om schade te beperken of te compenseren worden zoveel mogelijk benut.

Toets

Voorliggend plan voorziet in de realisatie van een (drijvend) zonnepark op de zandwinplas Oldeholtwolde. Conform de artikelen 2.1, 2.2 en 2.4 van de omgevingsverordening wordt met deze ontwikkeling bijgedragen aan een van de in de omgevingsverordening benoemde opgaven voor de fysieke leefomgeving: de energietransitie. In de toekomst wordt een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, waarmee het zonnepark landschappelijk wordt ingepast en de bestaande kernkwaliteiten van de leefomgeving niet worden aangetast.

In overeenstemming met artikel 2.3, wordt het zonneveld voorzien op een zandwinplas, waarmee sprake is van meervoudig ruimtegebruik. De zandwinplas behoudt zijn bestaande functie, die ook na de verwijdering van het zonnepark wordt voortgezet. Daarnaast worden de zandwinactiviteiten op deze locatie de komende jaren doorgezet, waarbij de zandwinplas conform de huidige situatie in gebruik blijft. Zodoende behoudt de zandwinplas zijn bestaande functie en is er met de realisatie van een (drijvend) zonnepark sprake van zuinig en meervoudig ruimtegebruik.

In het kader van artikel 6.4 van de omgevingsverordening (de zonneladder), geldt dat bij het realiseren van zonneparken eerst wordt gekeken naar mogelijke locaties binnen bestaand stedelijk gebied. Een zonnepark van deze omvang (15 hectare) vereist echter een groot, aaneengesloten oppervlak, wat op bestaande bebouwing of op percelen binnen het bestaand stedelijk gebied vaak niet haalbaar is vanwege

CONCEPT

de versnipperde dakstructuur, beperkte draagkracht, schaduwval en technische belemmeringen. Door het zonnepark op de zandwinplas te realiseren, wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare ruimte, kunnen de panelen in een efficiënte opstelling worden geplaatst voor maximale energieopbrengst, en ontstaan schaalvoordelen bij aanleg en onderhoud. Conform artikel 6.5 wordt de operationele termijn van het zonnepark planologisch geborgd op maximaal 25 jaar. Na deze periode kan het zonnepark volledig worden verwijderd, zodat de zandwinplas haar oorspronkelijke bestemming en functie ongeschonden kan voortzetten.

Tot slot wordt met het onderhavig plan voldaan aan artikel 2.50 van de omgevingsverordening. Het betreft een ruimtelijke ingreep van openbaar belang, gezien de bijdrage aan de energietransitie. De natuurwaarden worden evenwichtig afgewogen, en zoveel mogelijk mitigerende maatregelen worden getroffen om eventuele effecten op het natuurlijke systeem te beperken of te compenseren.

In conclusie wordt gehandeld in lijn met de omgevingsverordening van de provincie Friesland.

GEMEENTELIJK BELEID

3.1.6 Omgevingsvisie Weststellingwerf

Op 12 juni 2019 heeft de gemeenteraad van gemeente Westellingwerf de Omgevingsvisie vastgesteld. Deze visie beschrijft hoe de gemeente de fysieke leefomgeving de komende jaren wil inrichten. Duurzaamheid, gezondheid en omgevingskwaliteit zijn daarbij belangrijke thema's.

Uit de Omgevingsvisie blijkt dat Weststellingwerf zich actief inzet om te voldoen aan de nationale en provinciale klimaatdoelstellingen. In het Klimaatbeleidsplan 2010–2020 heeft de gemeente ingezet op een reductie van 30% van de uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van 1990, een energiebesparing van 20% ten opzichte van 2010, en een toename van 20% in de opwekking van duurzame energie ten opzichte van datzelfde referentiejaar. Deze inspanningen hebben onder meer geleid tot de realisatie van zonneparken bij Wolvega en Noordwolde (8,8 MW) en de plaatsing van zonnepanelen op de daken van het Home Center in Wolvega (3,9 MW). Daarnaast hebben veel particulieren en agrariërs zonnepanelen op hun daken geplaatst.

De Omgevingsvisie, vastgesteld in 2019, noemt de zandwinlocatie bij Oldeholtwolde ('zandput Oldeholtwolde') expliciet als een mogelijke locatie voor zonne-energieopwekking. Deze locatie maakte destijds deel uit van een plan voor een zonnepark van 51,3 MW en vormt nu het plangebied voor het huidige initiatief.

Om de klimaatambities te realiseren, blijft het noodzakelijk om in de komende jaren fors in te zetten op de duurzame opwekking van energie. Weststellingwerf wil deze opgave zoveel mogelijk binnen het eigen grondgebied realiseren. Dit betekent enerzijds investeren in de isolatie van de bestaande woningvoorraad en het stimuleren van een circulaire (bouw)economie. De meest duurzame vorm van energiebesparing blijft immers het minimaliseren van energieverbruik. Anderzijds wordt ingezet op de grootschalige opwekking van duurzame energie, waarbij gebruik wordt gemaakt van een mix aan technieken.

Alle toekomstige initiatieven binnen de gemeente worden getoetst op hun bijdrage aan de duurzaamheidsambitie. Marktpartijen, wijken, dorpen en inwoners worden actief uitgenodigd om zelf met duurzame voorstellen te komen.

CONCEPT

Toets

Voorliggend plan voorziet in de realisatie van een drijvend zonnepark op de zandwinplas Oldeholtwolde, in de Omgevingsvisie aangeduid als de 'zandput Oldeholtwolde'. Uit de Omgevingsvisie blijkt dat gemeente Weststellingwerf zich actief inzet om te voldoen aan de nationale en provinciale klimaatdoelstellingen en daarbij zoekt naar geschikte locaties voor de opwekking van hernieuwbare energie binnen het eigen grondgebied. In dit kader wordt de zandput Oldeholtwolde expliciet genoemd als potentiële locatie voor de realisatie van een (drijvend) zonnepark. Met onderhavig initiatief wordt concreet invulling gegeven aan de gemeentelijke klimaatambities op een daarvoor geschikte/aangewezen locatie, waarmee wordt aangesloten bij de omgevingsvisie van gemeente Weststellingwerf.

CONCEPT

4 OMGEVINGSASPECTEN

In het vorige hoofdstuk is aangetoond dat het plan voldoet aan het geldende rijks-, provinciale en gemeentelijke beleid. Onderhavig hoofdstuk brengt de mogelijke effecten van de beoogde ontwikkeling op de fysieke leefomgeving in beeld. Om dit aan te tonen, zijn de omgevingsaspecten geluid, bodemkwaliteit, geur, kwaliteit van de buitenlucht, natuur, omgevingsveiligheid, archeologie, verkeer & parkeren, lichthinder, water en gezondheid beschouwd in relatie met de voorgenomen ontwikkeling.

BENODIGDE OMGEVINGSONDERZOEKEN

Uit de inventarisatie blijkt dat een QuickScan flora, fauna en waterkwaliteit moet worden uitgevoerd, evenals een stikstofberekening. Met betrekking tot de overige omgevingsaspecten kan op voorhand worden gesteld dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, waarbij de betreffende omgevingsaspecten geen belemmering vormen voor de voorgenomen ontwikkeling. Navolgend tabel loopt de relevante omgevingsaspecten langs, met een toelichting per aspect of het reeds geen belemmering vormt, dan wel of aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

Tabel 1: overzicht omgevingsaspecten in relatie met het initiatief

Omgevingsaspect	Toelichting
Geluid	Onderhavig plan voorziet in de realisatie van een (drijvend) zonnepark op een zandwinplas. Overeenkomstig artikel 3.21 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) wordt een zonnepark niet aangemerkt als een geluidsgevoelig object. Omdat een zonnepark wel wordt beschouwt als een geluidsbelastend object, dient in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties overwogen te worden of het zonnepark niet leidt tot een onaanvaardbare akoestische belasting ter plaatste van omliggende geluidsgevoelige gebouwen, zoals woningen. Aangezien de beoogde transformatoren een transportcapaciteit hebben welke niet boven de 100 MVA uitkomt, geldt hiervoor conform de VNG handreiking een richtafstand van 30 meter. De dichtstbijzijnde woningen (aan de Stelweg) bevinden zich op meer dan 100 meter afstand. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstand. Vanuit het aspect geluid is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
Bodemkwaliteit	Het plan omvat de realisatie van een zonnepark op water, waarbij de zonnepanelen worden geplaatst op een drijvende constructie, met verankering aan de waterbodem of oever. Verder heeft het zonnepark geen betrekking op het (langdurig) verblijf van mensen en worden er geen bodemingrepen uitgevoerd. Zodoende wordt vanuit het aspect bodem voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locatie.
Geur	Conform artikel 5.91 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) wordt een zonnepark niet beschouwd als geurgevoelig. Vanuit het aspect geur wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
Kwaliteit van de buitenlucht	Voorgenomen ontwikkeling wordt aangemerkt als een ontwikkeling die niet in betekenende mate bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Om de luchtkwaliteit ter plaatse te bepalen is het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit geraadpleegd. Hieruit blijkt dat de grenswaarden voor NO2, PM10 en PM2.5 van respectievelijk 40, 40 en 25 µg/m3 ter plaatse van het meest

	nabijgelegen rekenpunt niet (zullen) worden overschreden in 2025 en 2030. Derhalve wordt vanuit het aspect luchtkwaliteit voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locatie.
Natuur	- Om uit te sluiten dat voorgenomen ontwikkeling een negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied, dient een **stikstofberekening** te worden uitgevoerd. - Om inzicht te verkrijgen in de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling op beschermde soorten en de waterkwaliteit, dient een **QuickScan flora en fauna en waterkwaliteit** te worden uitgevoerd.
Omgevingsveiligheid	Conform artikel 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) betreft een zonnepark geen (beperkt) kwetsbaar object. Vanuit het oogpunt van omgevingsveiligheid is het echter wel van belang om de mogelijke impact van het beoogde zonnepark op omliggende (beperkt) kwetsbare locaties, zoals woningen, in beschouwing te nemen. Bij omvormers en transformatoren in zonneparken komen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrij. De overheid hanteert voor hoogspanningsmasten een voorzorgsnorm van 0,4 microtesla (µT), en de GGD adviseert in het algemeen om bij vergelijkbare ontwikkelingen dit voorzorgsprincipe te volgen. Dit betekent dat gevoelige bestemmingen, zoals woningen, op voldoende afstand moeten worden gehouden, zodat de magnetische veldsterkte daar onder de advieswaarde van 0,4 µT blijft. Zo wordt bij zonneparken hetzelfde beschermingsniveau geboden als bij hoogspanningsinstallaties. De dichtstbijzijnde woning bevindt zich op minimaal 100 meter van de beoogde locatie van het transformatorstation. Gezien de snelle afname van de magneetveldsterkte met de afstand, is dit een ruime veiligheidsmarge. De elektromagnetische velden op die afstand zijn praktisch niet meer meetbaar en vormen geen enkel risico voor de gezondheid. Vanuit het aspect omgevingsveiligheid wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
Archeologie	Voorliggend plan omvat de realisatie van een drijvend zonnepark op een bestaande zandwinplas. Bij de vaststelling van het vigerende bestemmingsplan, welke de bestaande zandwinning op de locatie planologisch-juridisch mogelijk heeft gemaakt, heeft reeds een afweging plaatsgevonden met betrekking tot archeologie. In dit kader is de bodem op deze locatie volledig afgegraven ten behoeve van zandwinning, waardoor eventueel eerder aanwezige archeologisch waardevolle resten niet meer aanwezig zijn. De ontwikkeling van het zonnepark vereist geen grootschalige bodemingrepen, waardoor eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem onder de zandwinplas ook niet worden verstoord. Ook cultuurhistorische waarden in het gebied worden door dit initiatief niet beïnvloedt. Het zonnepark wordt geplaatst op een reeds bestaande zandwinplas

	en heeft geen nadelige effecten op open zichtlijnen of op het aanzicht van eventueel aanwezige waardevolle cultuurhistorische elementen in de omgeving. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt kan het zonnepark daarom als passend worden beschouwd. Vanuit het aspect archeologie en cultuurhistorie wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties
Verkeer & Parkeren	Voorgenomen ontwikkeling omvat de realisatie van een drijvend zonnepark op een zandwinplas. Het gebruik van het beoogde zonnepark zelf heeft geen invloed op de parkeerbehoefte of het aantal verkeersbewegingen. Als gevolg van de aanleg- en ontmantelingsfase, evenals van beheer- en onderhoudswerkzaamheden, neemt het aantal verkeersbewegingen, op specifieke momenten slechts zeer gering toe. De omliggende wegen worden geschikt geacht om eventuele lichte toenames in verkeersbewegingen zonder problemen te verwerken. Vanuit het oogpunt van verkeer en parkeren wordt hiermee voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
Lichthinder	De zonnepanelen worden geïnstalleerd op drijvers met een hellingshoek van circa 10 tot 12 graden. Deze specifieke hellingshoek zorgt ervoor dat licht voornamelijk naar boven wordt gereflecteerd, waardoor reflectie slechts in een zeer beperkte hoek kan optreden. Daarnaast zijn de zonnepanelen uitgerust met een anti-reflectiefolie of -coating, die lichtreflectie onder normale weersomstandigheden minimaliseert. Hierdoor wordt hinder door lichtreflectie voor omwonenden en passanten, waaronder gebruikers van omliggende wegen, niet verwacht.
Water	Doordat de zonnepanelen op het wateroppervlak drijven, is er geen sprake van een toename van fysieke verharding van de bodem. Hierdoor blijft de impact op de waterafvoer en infiltratie minimaal. Wel is het effect van de ontwikkeling op de waterkwaliteit relevant. **De hiervoor benoemde QuickScan Flora en Fauna bevat ook een beschouwing m.b.t. de waterkwaliteit.**
Gezondheid	De realisatie van een (tijdelijk) zonnepark heeft geen negatieve effecten op de gezondheid. Met betrekking tot 'geluid', 'kwaliteit van de buitenlucht ' en 'geur' is aangetoond dat er vanuit die aspecten geen belemmeringen zijn voor de realisatie van een drijvend zonnepark. Het aspect gezondheid vormt derhalve geen belemmering voor de realisatie van het zonnepark.
M.E.R aanmeldnotitie	De realisatie van een (drijvend) zonnepark is niet rechtstreeks opgenomen in kolom 1 van bijlage V van het Omgevingsbesluit. Daarom kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.- beoordeling. De onderbouwing van de fysieke leefomgeving bevat die vormvrije m.e.r.-beoordeling omdat de belangrijkste milieuaspecten daar in beeld worden gebracht. Gelet op de kenmerken van het project (zonnepark) en de aard van de milieueffecten (zeer beperkt), wordt voorzien dat als gevolg van de beoogde ontwikkeling aanzienlijke milieueffecten zijn uitgesloten. Verder onderzoek in het kader van het Besluit milieueffectrapportage is niet nodig: het plan is niet mer-plichtig.

CONCEPT

5 CONCLUSIE

VERZOEK TOT EEN POSITIEF PRINCIPEBESLUIT

Het voornemen bestaat nu om op de zandwinplas, ten noorden van Oldeholtwolde, een drijvend zonnepark te realiseren met een oppervlakte van circa 15 hectare. Het beoogde drijvende zonnepark past niet binnen de functie die het plangebied heeft op basis van het (tijdelijk) omgevingsplan van gemeente Weststellingwerf. Om het plan planologisch mogelijk te maken dient er sprake te zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL).

In voorliggend principeverzoek is het initiatief toegelicht en aangetoond dat er met de ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Als het bevoegd gezag in principe medewerking zou willen verlenen aan deze ontwikkeling, kan de formele ruimtelijke procedure worden opgestart. Onderstaand worden de mogelijke procedures toegelicht.

PLANOLOGISCHE PROCEDURE

Om de beoogde ontwikkeling planologisch-juridisch mogelijk te maken, dient het omgevingsplan te worden gewijzigd of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) te worden aangevraagd, waarmee van het omgevingsplan kan worden afgeweken. In beide gevallen dient er sprake te zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Aangetoond dient te worden dat het plan voldoet aan het geldende rijks-, provinciale en gemeentelijke beleid en geen nadelige effect heeft op de fysieke leefomgeving. Dit wordt gedaan in een goede onderbouwing van de fysieke leefomgeving, ook wel een 'ruimtelijke onderbouwing' genoemd. In samenspraak met het bevoegd gezag wordt uiteindelijk besloten of er gekozen wordt het omgevingsplan te wijzigen of middels een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit het initiatief planologisch-juridisch mogelijk te maken. Onderstaand worden de twee mogelijkheden kort nagelopen.

<u>Het wijzigen van het omgevingsplan</u>

De wettelijke termijn voor het wijzigen van een omgevingsplan volgt de uitgebreide voorbereidingsprocedure zoals vastgelegd in de Omgevingswet en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het bevoegd gezag, doorgaans de gemeenteraad, beslist binnen 6 maanden na indiening van het wijzigingsvoorstel. Deze termijn kan eenmalig worden verlengd met 6 weken, indien noodzakelijk. Tijdens dit proces wordt een ontwerpwijziging ter inzage gelegd, waardoor belanghebbenden gedurende 6 weken zienswijzen kunnen indienen. Na beoordeling van deze zienswijzen kan de gemeente het plan aanpassen en uiteindelijk definitief vaststellen. In specifieke gevallen, zoals bij ingrijpende gevolgen voor de fysieke leefomgeving, kan een milieueffectrapportage vereist zijn, en heeft de provincie een toezichthoudende rol. Hiermee wordt een zorgvuldige en transparante besluitvorming gewaarborgd.

<u>Omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit</u>

De beslistermijn voor een aanvraag omgevingsvergunning bedraagt in beginsel 8 weken. Het bevoegd gezag kan deze termijn eenmalig verlengen met maximaal 6 weken (artikel 16.64 lid 1 en 2 van de Omgevingswet en artikel 4:14 van de Algemene wet bestuursrecht). Voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) geldt doorgaans de reguliere procedure met dezelfde termijnen. Echter,

in specifieke gevallen, zoals wanneer de activiteit aanzienlijke gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving of bij een verwacht groot aantal bedenkingen, kan de uitgebreide procedure van toepassing worden verklaard. In de uitgebreide procedure beslist het bevoegd gezag binnen 6 maanden na een aanvraag. Deze beslistermijn kan eenmalig verlengt worden met 6 weken.

Voorts dient te worden opgemerkt dat het voorliggende plan een omgevingsplanactiviteit betreft waarbij de gemeenteraad bevoegd is een bindend advies te geven aan het college van burgemeester en wethouders. In dat kader brengt de raad een gemotiveerd advies uit over het al dan niet verlenen van de omgevingsvergunning, welk advies door het college van B&W moet worden gevolgd. De wettelijke beslistermijn op de aanvraag blijft ongewijzigd.

PARTICIPATIE

Roelofs hecht grote waarde aan het zorgvuldig betrekken en informeren van belanghebbenden bij de ontwikkeling van het drijvend zonnepark. Transparantie en participatie vormen een essentieel onderdeel van dit proces. Bovendien is participatie onder de Omgevingswet in bepaalde gevallen wettelijk verplicht, zoals bij zogeheten buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (bopa). Gemeenten kunnen zelf bepalen voor welke initiatieven participatie verplicht is, vastgelegd in de 'lijst verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten'. In dit geval heeft de gemeente participatie verplicht gesteld voor de realisatie van een zonnepark. Daarnaast is vastgesteld dat de gemeenteraad een bindend adviesrecht heeft bij dergelijke initiatieven.

In het participatie- en communicatieplan (bijlage 1) is uitgewerkt hoe Roelofs invulling geeft aan participatie en communicatie gedurende de ontwikkeling van het zonnepark. De nadruk ligt op het proces en de momenten waarop belanghebbenden actief worden betrokken en geïnformeerd. Per fase van de planprocedure worden concrete acties benoemd, zoals het versturen van informatiebrieven aan omwonenden, het voeren van keukentafelgesprekken, afstemming met gemeentelijke projectleiders en adviseurs, overleg met bevoegde gezagen en het organiseren van een inloopbijeenkomst.

Ook de mogelijkheden voor financiële participatie zijn in het plan opgenomen. Er worden twee opties verkend: een bijdrage aan een omgevingsfonds of de mogelijkheid voor de gemeente en/of omwonenden (al dan niet verenigd in een energiecoöperatie) om tot maximaal 50% lokaal mede-eigenaar te worden van het zonnepark.

CONCEPT

6 BIJLAGEN

Bijlage 1. Participatie- en communicatieplan drijvend zonnepark Weststellingwerf

CONCEPT